

NÂNG CAO Ý THỨC ĐẤU TRANH TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG CỦA SINH VIÊN TẠI TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH – ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN TRONG THỜI ĐẠI SỐ

Hoàng Quốc Huy

Khoa Chính trị, Trung tâm GDQP và AN, Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt: Bài báo làm rõ vai trò và thực trạng ý thức đấu tranh trên không gian mạng của sinh viên trong thời đại số, đồng thời đề xuất các giải pháp nâng cao nhận thức, kỹ năng và trách nhiệm công dân số nhằm xây dựng môi trường mạng an toàn, lành mạnh.

Từ khóa: Không gian mạng; sinh viên; ý thức đấu tranh; an ninh mạng; chuyển đổi số.

ENHANCED AWARENESS OF CYBERCALL INSTANT DEFENSE AMONG STUDENTS AT THE CENTER FOR NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION – THAI NGUYEN UNIVERSITY IN THE DIGITAL AGE

Abstract: This paper clarifies the role and current state of students' awareness of cyberspace combat in the digital age, and proposes solutions to enhance awareness, skills, and digital citizenship responsibilities to build a safe and healthy online environment.

Keywords: Cyberspace; students; awareness of combat; cybersecurity; digital transformation.

Nhận bài: 09/03/2026

Phản biện: 07/04/2026

Duyệt đăng: 11/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin, Internet và các nền tảng mạng xã hội đã tạo ra không gian mạng rộng lớn, trở thành môi trường quan trọng trong đời sống xã hội hiện đại. Không gian mạng không chỉ là nơi con người trao đổi thông tin, học tập và làm việc mà còn là môi trường tác động mạnh mẽ đến tư tưởng, nhận thức và hành vi của mỗi cá nhân. Trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, không gian mạng đang trở thành một “mặt trận” mới trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng, bảo vệ lợi ích quốc gia và giữ vững ổn định xã hội. Bên cạnh những lợi ích to lớn, không gian mạng cũng tiềm ẩn nhiều nguy cơ, đặc biệt là sự lan truyền của các thông tin sai lệch, quan điểm thù địch, xuyên tạc đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước. Các thế lực thù địch thường lợi dụng mạng xã hội để phát tán thông tin xấu độc, kích động tâm lý tiêu cực và gây hoang mang trong xã hội. Trong bối cảnh đó, việc nâng cao ý thức đấu tranh trên không gian mạng cho các tầng lớp xã hội, đặc biệt là sinh viên, trở thành yêu cầu cấp thiết.

Sinh viên đang học tập tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh – Đại học Thái Nguyên là lực lượng trẻ, có tri thức, khả năng tiếp cận nhanh với công nghệ và các nguồn thông tin trên Internet. Do đó, việc nâng cao ý thức, trách nhiệm và năng lực đấu tranh trên không gian mạng cho sinh viên không chỉ góp phần xây dựng môi trường mạng lành mạnh mà còn có ý nghĩa quan trọng trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời đại số.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò và thực trạng ý thức đấu tranh trên không gian mạng của sinh viên hiện nay

Trong thời đại số, không gian mạng đã trở thành môi trường thông tin quan trọng, tác động mạnh mẽ đến đời sống xã hội. Các nền tảng mạng xã hội như Facebook, YouTube, TikTok hay các diễn đàn trực tuyến giúp con người tiếp cận thông tin nhanh chóng, chia sẻ tri thức và kết nối cộng đồng. Tuy nhiên, bên cạnh những lợi ích tích cực, không gian mạng cũng trở thành môi trường để các thông tin sai lệch, tin giả và các quan điểm xuyên tạc lan truyền với tốc độ nhanh chóng.

Trong bối cảnh đó, sinh viên, lực lượng trẻ, năng động và sử dụng Internet với tần suất cao, vừa là đối tượng dễ bị tác động bởi các luồng thông tin trên mạng, vừa có thể trở thành lực lượng tích cực tham gia đấu tranh phản bác các thông tin sai trái. Việc nâng cao ý thức đấu tranh trên không gian mạng cho sinh viên có ý nghĩa quan trọng trong việc hình thành bản lĩnh chính trị, thái độ đúng đắn và trách nhiệm công dân trong môi trường số.

Đối với sinh viên đang học tập tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh – Đại học Thái Nguyên, quá trình học tập các nội dung về giáo dục quốc phòng và an ninh giúp sinh viên được trang bị những kiến thức cơ bản về bảo vệ Tổ quốc, nhận diện các âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch trên lĩnh vực tư tưởng và văn hóa. Qua đó, sinh viên có điều kiện nâng cao nhận thức về trách nhiệm của bản thân trong việc bảo vệ môi trường thông tin lành mạnh trên không gian mạng.

Thực tế cho thấy, phần lớn sinh viên hiện nay sử dụng mạng xã hội chủ yếu phục vụ cho học tập, trao đổi thông tin và giải trí. Nhiều sinh viên có ý thức chia sẻ các thông tin tích cực, tham gia các hoạt động tuyên truyền, lan tỏa các giá trị tốt đẹp trong xã hội. Một số sinh viên còn chủ động phản bác các thông tin sai lệch, góp phần xây dựng môi trường mạng lành mạnh.

Tuy nhiên, bên cạnh những mặt tích cực, ý thức đấu tranh trên không gian mạng của một bộ phận sinh viên vẫn còn hạn chế. Một số sinh viên chưa nhận thức đầy đủ về nguy cơ của các thông tin xấu độc trên Internet, dễ bị tác động bởi các luồng thông tin thiếu kiểm chứng. Không ít trường hợp sinh viên chia sẻ thông tin mà chưa kiểm tra nguồn tin, vô tình lan truyền các thông tin sai lệch.

Ngoài ra, kỹ năng nhận diện và đấu tranh với các thông tin sai trái trên không gian mạng của sinh viên vẫn còn hạn chế. Nhiều sinh viên chưa được trang bị đầy đủ các kỹ năng như kiểm chứng thông tin, phân tích nội dung hay nhận diện các thủ đoạn tuyên truyền sai lệch trên mạng xã hội. Điều này cho thấy việc tăng cường giáo dục nhận thức và trang bị kỹ năng cho sinh viên trong việc sử dụng mạng xã hội một cách có trách nhiệm là rất cần thiết trong giai đoạn hiện nay.

2.2. Một số giải pháp nâng cao ý thức đấu tranh trên không gian mạng cho sinh viên

Trong bối cảnh chuyển đổi số và sự phát triển mạnh mẽ của Internet, việc nâng cao ý thức đấu tranh trên không gian mạng cho sinh viên cần được triển khai một cách đồng bộ, có hệ thống và gắn với thực tiễn giáo dục trong các cơ sở đào tạo. Đối với sinh viên học tập tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh – Đại học Thái Nguyên, việc thực hiện các giải pháp này không chỉ góp phần nâng cao nhận thức chính trị mà còn hình thành bản lĩnh và trách nhiệm công dân trong môi trường số.

Thứ nhất, tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng và nâng cao nhận thức cho sinh viên về đấu tranh trên không gian mạng

Giáo dục chính trị, tư tưởng là nền tảng quan trọng giúp sinh viên hình thành bản lĩnh chính trị vững vàng, có khả năng nhận diện và đấu tranh với các thông tin sai trái, thù địch trên không gian mạng. Do đó, các cơ sở giáo dục cần chú trọng lồng ghép nội dung giáo dục về an ninh mạng, trách nhiệm công dân trong môi trường số và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng vào chương trình đào tạo. Đối với sinh viên học tập tại Trung tâm

Giáo dục Quốc phòng và An ninh – Đại học Thái Nguyên, các nội dung về giáo dục quốc phòng và an ninh cần được gắn với thực tiễn của không gian mạng hiện nay. Thông qua các bài giảng, thảo luận và tình huống thực tế, sinh viên có thể hiểu rõ hơn về các âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch trong việc lợi dụng mạng xã hội để tuyên truyền thông tin sai lệch, kích động tư tưởng chống đối hoặc gây chia rẽ trong xã hội. Từ đó giúp sinh viên nâng cao ý thức cảnh giác và có thái độ đúng đắn khi tiếp cận thông tin trên Internet.

Bên cạnh đó, việc tổ chức các buổi tọa đàm, diễn đàn học thuật hoặc các hoạt động ngoại khóa về chủ đề an ninh mạng và trách nhiệm công dân số cũng góp phần giúp sinh viên nhận thức rõ hơn về vai trò của bản thân trong việc xây dựng môi trường mạng lành mạnh.

Thứ hai, trang bị kỹ năng số và kỹ năng nhận diện thông tin sai lệch cho sinh viên

Trong thời đại bùng nổ thông tin, sinh viên không chỉ cần có kiến thức mà còn phải được trang bị các kỹ năng cần thiết để sử dụng mạng xã hội một cách hiệu quả và có trách nhiệm. Một trong những kỹ năng quan trọng là khả năng nhận diện tin giả, kiểm chứng nguồn thông tin và phân tích nội dung thông tin trên các nền tảng trực tuyến. Các cơ sở giáo dục cần tổ chức các khóa tập huấn hoặc chuyên đề về kỹ năng truyền thông số, kỹ năng đánh giá thông tin và kỹ năng bảo vệ bản thân trên không gian mạng. Thông qua các hoạt động này, sinh viên sẽ được hướng dẫn cách kiểm tra độ tin cậy của nguồn tin, phân biệt giữa thông tin chính thống và thông tin sai lệch, cũng như hiểu rõ hơn về các thủ đoạn tuyên truyền trên mạng xã hội.

Ngoài ra, sinh viên cũng cần được trang bị kỹ năng phân biện và kỹ năng tranh luận có văn hóa trên không gian mạng. Điều này giúp sinh viên có thể tham gia thảo luận và phản bác các quan điểm sai trái một cách khoa học, thuyết phục và đúng chuẩn mực.

Thứ ba, phát huy vai trò của các tổ chức đoàn thể trong việc định hướng và lan tỏa thông tin tích cực

Các tổ chức đoàn thể trong nhà trường, đặc biệt là Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên, đóng vai trò quan trọng trong việc định hướng nhận thức và hành động của sinh viên. Thông qua các phong trào, hoạt động tuyên truyền và các chiến dịch truyền thông, các tổ chức này có thể góp phần nâng cao ý thức đấu tranh trên không gian mạng cho sinh viên.

Các tổ chức đoàn thể có thể tổ chức các cuộc thi, diễn đàn hoặc các chiến dịch truyền thông về chủ đề an ninh mạng, trách nhiệm công dân số và đấu tranh với thông tin xấu độc trên Internet. Những hoạt động này không chỉ giúp sinh viên nâng cao nhận thức mà còn tạo cơ hội để sinh viên chủ động tham gia vào quá trình lan tỏa các giá trị tích cực trong xã hội.

Bên cạnh đó, việc xây dựng các nhóm truyền thông sinh viên trên các nền tảng mạng xã hội cũng là một cách hiệu quả để lan tỏa thông tin chính thống và phản bác các thông tin sai lệch. Thông qua các hoạt động này, sinh viên có thể phát huy vai trò của mình như những “tuyên truyền viên trẻ” trong môi trường số.

Thứ tư, xây dựng môi trường mạng lành mạnh trong nhà trường

Việc xây dựng môi trường mạng lành mạnh trong các cơ sở giáo dục là yếu tố quan trọng góp phần nâng cao ý thức đấu tranh trên không gian mạng của sinh viên. Nhà trường cần định hướng sinh viên sử dụng mạng xã hội phục vụ cho mục đích học tập, nghiên cứu khoa học và chia sẻ các giá trị tích cực.

Các cơ sở giáo dục có thể xây dựng các trang thông tin chính thức trên mạng xã hội nhằm cung cấp thông tin chính thống, đồng thời tạo kênh trao đổi và tương tác với sinh viên. Điều này không chỉ giúp sinh viên tiếp cận thông tin một cách nhanh chóng và chính xác mà còn góp phần hạn chế sự lan truyền của các thông tin sai lệch.

Bên cạnh đó, nhà trường cần tăng cường công tác quản lý và định hướng việc sử dụng mạng xã hội trong môi trường học đường, khuyến khích sinh viên tham gia các hoạt động truyền thông tích cực, lan tỏa những giá trị tốt đẹp của xã hội.

Thứ năm, phát huy vai trò chủ động, tự giác của sinh viên trong đấu tranh trên không gian mạng

Bên cạnh sự định hướng của nhà trường và các tổ chức đoàn thể, bản thân sinh viên cần nhận thức rõ trách nhiệm của mình trong việc xây dựng môi trường mạng lành mạnh. Mỗi sinh viên cần có ý thức sử dụng mạng xã hội một cách văn minh, có trách nhiệm và tuân thủ các quy định của pháp luật.

Sinh viên cần chủ động nâng cao kiến thức, kỹ năng và bản lĩnh khi tham gia vào các hoạt động trên không gian mạng. Khi tiếp cận các thông tin trên Internet, sinh viên cần có thái độ thận trọng, kiểm chứng nguồn tin trước khi chia sẻ và tránh lan truyền các thông tin chưa được xác thực.

Ngoài ra, sinh viên cũng có thể tích cực tham gia các hoạt động tuyên truyền, lan tỏa các giá trị tích cực và phản bác các quan điểm sai trái trên không gian mạng. Việc phát huy vai trò chủ động của sinh viên không chỉ góp phần xây dựng môi trường mạng lành mạnh mà còn giúp hình thành thể hệ công dân số có trách nhiệm, có bản lĩnh và có khả năng đóng góp tích cực cho xã hội.

III. KẾT LUẬN

Trong thời đại số, không gian mạng đã trở thành một môi trường quan trọng tác động trực tiếp đến nhận thức và hành vi của con người. Việc nâng cao ý thức đấu tranh trên không gian mạng cho sinh viên là nhiệm vụ cần thiết nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng, bảo đảm an ninh thông tin và xây dựng môi trường mạng lành mạnh.

Sinh viên tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh – Đại học Thái Nguyên cần được trang bị đầy đủ kiến thức, kỹ năng và bản lĩnh chính trị để có thể chủ động nhận diện, đấu tranh với các thông tin sai trái trên không gian mạng. Đồng thời, cần phát huy vai trò của nhà trường, các tổ chức đoàn thể và bản thân sinh viên trong việc xây dựng môi trường mạng văn minh, an toàn và tích cực.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Luật An ninh mạng Việt Nam 2018.

Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (2018), Nghị quyết số 35-NQ/TW về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam (2022), Tài liệu giáo dục quốc phòng và an ninh dành cho sinh viên.

Bộ Thông tin và Truyền thông Việt Nam (2021), Báo cáo về tình hình an ninh mạng tại Việt Nam.

Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII.